

Demografia Urbana

2015/2016

Codi: 42508

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313300 Estudis Territorials i de la Població	OT	0	2

Professor de contacte

Nom: Juan Antonio Módenes Cabrerizo

Correu electrònic: JuanAntonio.Modenes@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

No és necessari cap coneixement específic diferent dels aplicats en la selecció dels alumnes del màster. Tanmateix, s'adverteix que serà necessari realitzar lectures de bibliografia especialitzada en anglès.

Objectius

L'objectiu del mòdul és treballar la relació entre població i habitatge en el context urbà. La principal vinculació entre les dinàmiques demogràfiques i el context territorial i geogràfic es fa a partir de la localització residencial, i específicament, de la ubicació de l'habitatge. La relació entre els individus, les llars i els habitatges és dinàmica. L'anàlisi del canvi d'aquesta relació serà un dels eixos del mòdul.

S'utilitzarà el desenvolupament temporal de la recerca bàsica efectuada pel responsable del mòdul com a fil conductor de l'aparició dels temes concrets entorn d'aquest gran àmbit temporal. En aquest sentit, l'anàlisi explicativa de la mobilitat residencial, com a expressió més visible i territorial, de la dinàmica residencial, serà el primer eix d'anàlisi. La interrelació de les esferes individuals, relacionals i agregades en l'anàlisi de les relacions entre població i habitatge es vehicularà a partir del concepte d'estratègia residencial. La utilitat de les eines demogràfiques d'anàlisi i projecció il·lustraran diferents exemples de demografia urbana aplicada, a la gestió de les poblacions locals. Per últim, el concepte de sistema residencial, com a conjunt d'interrelacions sociodemogràfiques i territorials entorn de l'habitatge i la residència, serà explorat en profunditat, en connexió amb els estudis comparatius internacionals.

Objectius operatius en connexió amb els teòrics seran el coneixement pràctic de les fonts existents a Espanya i Catalunya sobre habitatge i població, així com el de la literatura més representativa.

Competències

- Analitzar i interpretar la interrelació entre les dinàmiques demogràfiques i transformacions territorials històriques i recents.
- Aplicar críticament els conceptes i plantejaments teòrics més avançats a l'estudi de l'ordenació del territori i la població.
- Aplicar les diferents metodologies d'anàlisi geogràfica i demogràfica a diferents escales territorials i grandàries de població.
- Detectar la complexitat de les dinàmiques territorials i demogràfiques i reconèixer els mecanismes de gestió més eficients, en particular en situacions de conflicte.
- Emprar la llengua anglesa en diferents formats i contextos.
- Promoure l'aplicació i l'avenç dels principis de la sostenibilitat ecològica, social i econòmica.
- Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Utilitzar les tècniques de projecció i de representació cartogràfica per al disseny d'escenaris futurs.
- Valorar la incidència del marc legislatiu, econòmic, polític i social en les dinàmiques demogràfiques i territorials.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els conceptes clau i els principals plantejaments teòrics relacionats amb la mobilitat residencial i la demografia urbana.
2. Aplicar mètodes d'anàlisi demogràfica per a la projecció de llars i habitatges.
3. Detectar i gestionar la complexitat de les dinàmiques de la població, de la ciutat, el medi ambient i el paisatge.
4. Emprar la llengua anglesa en diferents formats i contextos.
5. Identificar les fonts d'informació específiques sobre mobilitat residencial i aplicar-les a diferents escales territorials.
6. Interrelacionar mobilitat residencial, habitatge i territori.
7. Promoure l'aplicació i l'avenç dels principis de la sostenibilitat ecològica, social i econòmica.
8. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
9. Reconèixer el concepte de sistema dinàmic residencial i relacionar-lo amb el mercat urbà d'habitatge.
10. Reconèixer la interrelació entre sistema politicojurídic i sistema demogràfic.
11. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
12. Utilitzar els conceptes d'estratègia i curs de vida residencials.

Continguts

Estudis de cas

- Intensitat de la mobilitat residencial a Espanya.
- Estructura espacial de la mobilitat residencial: el cas metropolità de Barcelona.
- Elements del sistema residencial espanyol

Sessions pràctiques

- Fonts per a l'estudi de la demografia residencial.
- Pràctica càlculs indicadors residencials.

Sessions conceptuals i teòriques

- Cicle de vida residencial
- Estratègies residencials
- Aproximacions a la dinàmica de l'habitatge
- Comparacions internacionals de sistemes residencials.
- Projecció i gestió de la demanda residencial

Sessions conferències

Metodologia

Combinació de metodologies presencials...

- Classes expositives per part del professorat
- Sessions de seminari i conferències invitades
- Realització de pràctiques d'anàlisi i càlcul demogràfic

...i metodologies no presencials:

- Preparació i presentació de lectures
- Realització d'informes escrits
- Treball en entorn Campus Virtual

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Conferències invitades	4	0,16	1, 3, 4, 10
Estudis inicials de cas	6	0,24	3, 6, 7, 10
Presentació de continguts i metodologia del curs	2	0,08	1
Sessions conceptuals i teòriques	12	0,48	1, 3, 9, 11, 12
Sessions pràctiques	4	0,16	2, 5, 7, 8, 11
Tutoria col.lectiva treballs curs	2	0,08	8
Tipus: Supervisades			
Discussió resultats treball tutories individuals	5	0,2	8
Disseny del treball de curs	15	0,6	1, 4, 9, 11, 12
Revisió versions preliminars treball curs	10	0,4	8
Tipus: Autònomes			
Lectures programades	30	1,2	1, 4, 6, 7, 10, 12
Realització informes pràctiques	15	0,6	2, 5, 6
Redacció treball de curs	30	1,2	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Avaluació

L'avaluació conté:

- Avaluació continuada de les pràctiques i lectures recomanades (25%)
- 1 informe final de caire epistemològic/conceptual sobre un tema dels tractats al curs a decidir entre professor i alumne (75%)

La no presentació de l'informe final determina la definició de "no presentat".

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Informes pràctiques i lectures	25%	5	0,2	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11
Realització treball de curs	75%	10	0,4	1, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Bibliografia

ALLEN, J. et al. (2004), *Housing & Welfare in Southern Europe*. Oxford, Blackwell Publishing (Real Estate Issues), 228 p (Capítol 2: Are Southern Housing Systems Different?, pp. 15-58).

BAYONA, Jordi (2005), "[Implicaciones demográficas y espaciales de los flujos migratorios internacionales: el caso de la ciudad de Barcelona](#)", *Papers de Demografia*, Centre d'Estudis Demogràfics, 273.

BONVALET, C., Fribourg, A.M. (1990), *Stratégies résidentielles*, París, INED-Plan Construction et Architecture, MELTM, (Congrès et Colloques, Vol. 2).

BONVALET, C., GOTMAN, A. (1993), *Le logement une affaire de famille*, París, L'Harmattan, (Villes et Entreprises), pp. 9-20

CUTURELLO, P. (1998) "Propriétaires et locataires: diversité et différences", en Y. Grafmeyer, F. Dansereau (ed.), *Trajectoires familiales et espaces de vie en milieu urbain*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, pp. 263-281.

DUREAU, F., (1999), "Les mobilités à géométrie variable des habitants de Bogota", *Espace, Populations, Sociétés*, núm. 1999-2, p. 329-344

LÉVY, J-P. (1998), "Habitat et habitants: position et mobilité dans l'espace résidentiel", en Y. Grafmeyer, F. Dansereau (ed.), *Trajectoires familiales et espaces de vie en milieu urbain*, Lyon, Presses Universitaires de Lyon, pp. 153-180.

LE BRAS, H.; CHESNAIS, J.C. (1976), "Cycle de l'habitat et âge des habitants", *Population*, 31(2), p.279-299.

MYERS, Dowell. (1990), "Introduction: The emerging concept of housing demography", en D. Myers (ed.), *Housing demography. Linking demographic structure and housing markets*, Madison, University of Wisconsin, (Social Demography), p.3-31.

MULDER, Clara H. (2006), "[Population and housing: a two-sided relationship](#)", *Demographic Research*, 15(13): 401-412.